

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
DR. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Közbiztonság és közszabadság.

— június 27.

Debreczen város minden rendű és rangu polgárait, a béke és békételea munkáshadát, a tőkepénzeseket és gyárosokat, a földműveseket és hivatalnokokat, azoknak minden lépesét, amit az utcákon és téreken megtesznek gyülekezéseit, melyeket önnön helyzetöknek megbeszélése, javítása, avagy az államhatatom mikénti gyakorlásának elbírálása, irányítása, befolyásolása indokából tartanak, állami gyámkodás és csendőr szurony védelme alá akarják helyezni.

Tiltakozunk ellene!

Debreczen város rendőrségét állami csendőrséggel akarják kicserélni s indokul a közbiztonság, a közrend fokozását állítják előnk.

Tiltakozunk ellene s indokul a közszabadság szentségét állítjuk a profán kíséretezők s a talán megfélembesztettek elé!

Lehetetlen, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottságának többsége be ne lássa a tervbe vett újításnak a közszabadság megbénítására irányuló végzetes következményeit s ha, a mit hinni nem tudunk, mégis csalódnánk, ha Debreczen város törvényhatósága mégis nem szegi nyakát e szerencsétlen újítás keresztülvitelének, mi azért felemeljük tiltó szavunkat és figyelmeztetjük Debreczen városnak minden függetlenül gondolkozó polgárát, hogy árulást követ el lelkének, eszének, polgári egész egyéniségének, legdrágább kincse, gondolatának, véleményének és érzelmeinek szabad nyilvánítási joga ellen nem csak akkor, ha ez újításnak keresztülvitelét segíti, da akkor is, ha annak keresztülvitelét minden erejével megakadályozni nem siet.

Am nevezzék azok, akiknek nem tetszik, vészharang kongatásnak ezeket a sorokat, elfogadjuk ezt az elnevezést.

Vészharangot kongatunk, mert veszedelem van!

Akik Magyarország közkeletében egy új és egészséges szellem meghonosodását hitték, a

kik a Tisza Kálmán és Bánffy Dezső bukása után a politikai meggyőződés szabadságának ujjaébredését ünnepelték s nemzeti jogainak, politikai és társadalmi szabadságunknak védelmezését és megővését a magyar parlamentre bizták, hogy őrhelyükről eltávozva végre kialakítsák magukat, azok rövid alvás után ugyancsak kellemetlen valóra ébredtek. Veszedelem van!

Olyan időkben élünk, a mikor Magyarország miniszterelnöke a munkások ezreinek elégedetlenségében, helyzetük javítását célzó gyülekezéseikben s a debreczeni polgármesternek a galaczi magyaroszlák konzul német átiratát visszautasító határozatában egyaránt anarkiát lát. És semmi mást, csak anarkiát! Azt az anarkiát, mely az ő gyermek korában, az ő édes apjának Tisza Kálmán uralkodása idejében is fel-felütötte fejét a kellő fegyelem alatt nem tartott utcai csócselék között s az ő általa rajongásig tisztelt és szeretett édes apjának, annak a hatalmas, nagy urnak lehurrogásáig, megdobálásáig fajult. Azt az anarkiát, amely iránt az olthatatlan gyűlölet ő már gyermekkorában magába szívta akkor, amikor a profanum vulgusnak édesapja elleni dühöngését, palotájuk ablakainak beverését valami rejtett zugsból sápadtan és reszketve nézte.

Ezt az anarkiát látja Magyarországnak mai miniszterelnöke a munkásmozgalmakban s a törvényhatóságok székházaiban élni merészkedő nemzeti önértetben egyaránt, csak ezt és következetlen lenne származásához, neveltetéséhez, édes apjának emlékéhez s a benne lakozó szuverén góghöz, ha nem sietne uralkodását hosszú életűvé az által tenni, hogy minden ily anarkikus állapot lehetőségét csirájában fojtsa el.

Olyan időkben élünk, amikor Magyarország miniszterelnöke nem tűr ellenzéki opponálást még a parlamentben sem és ostorhegyre fogott parlamenti többségével megéljenzeteti a német szó védelmére tett olyan enunziációját, amelynél hit-

ványabb kijelentés nem történt a magyar parlamentben Rákóczi Ferencnek hazaárulóvá nyilvánítása óta.

Olyan időkben élünk, amikor Magyarország miniszterelnöke ténykedései felett nem tűr bírálatot, akaratával szemben csak Bécsből ismer el más akaratot, hatalmát édes apjáról öröklött, Bécsben szentesített natalomnak tartja s szertelen hatalom s becsvágyában eddig elkövetett minden ténykedése azt igazolja, hogy kormányhatalmi pozíciójának megszilárdításában édesapját választotta példányképpül s hogy a kormányhatalom gyakorlásában is azonosak az eszközei: a vasmarokkal összetartott érdekköaliczió s az „anarkikus” állapotot nem tűrő csendőrszuronyok.

Nos, ilyen időkben igazolt a vészharang kongatása, mely az alvókat őrhelyeik elfoglalására és éberségre szólítja fel. Ilyen időkben a kormányzati autonómiával bíró testületek, törvényhatóságok az önkény tuikapásai ellen a nemzeti önvédelemnek még ma is védő bástyái kell, hogy legyenek. Ilyen időkben a politikai jogok szabad gyakorolhatóságát, a gyülekezési, nyilvános véleménynyilvánítási szabadságot a kormányhatalom minden lehető befolyásától féltékenyen őrizni és megvédeni kell. Ilyen időkben feltárni autonómiánk várának kapuit s rábizni magunkat a csendőr-szuronyok őrizetére — árulás.

Nincs szüksége Debreczen városnak arra a dicsőségre, hogy ezt a politikai esztelenséget elsőnek kövesse el.

Sem elsőnek, sem utolsónak. Ha Magyarország minden városában sikerülne a hatalmi nyomásnak a közbiztonság és közrend tökéletesítésének örve alatt csendőrfelügyelet alá helyezni a polgárokat, az ország közvéleménye megköveteli Debreczentől, hogy itt ne sikerüljön.

Mert politikai esztelenség a rendőrségnek csendőrséggel kicserélése, melyet semmiféle közigazgatási eszélyesség sem a rend, sem a közbiztonság érdekében nem

MODERN GŐZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-u 42.

Tel: fon. Gyűjtő kocsis.

igazol. Ha nem jó a város rendőrsége, javítani kell. De hozzáértők mondják, hogy ez a rendőrség mai állapotában sem tud elég rossz lenni ahhoz, hogy a csendőrszolgálat a közrendre s a közbiztonságra még rosszabb ne lenne.

Miért akarják hát a polgárság nyakára ültetni? Olyan anarkikus állapotok vannak valóban Debreczenben, melyek a lanyhább rendőri közigazgatás helyett a csendőrség szuronyos szigorát föltétlenül megkövetelik?

Urak! kik ott a törvényhatósági bizottságban földbirtokuk, — tőkepenzük, vagy más vagyonuk révén foglalnak helyet s kiket a társadalmi evolúcióknak csak a közelmúltban hozzánk is eljutott szele kissé talán megborzongatott, gondolják meg, hogy ez evolúciókat a csendőrszuronyokkal sem lehet elfojtani és mindnyájan gondolják meg, hogy az az autonomia, mely a szomorú századok hosszú során át nem egyszer egyedüli mentővé vált nemzeti ügyünknek, nem vesztette el hivatását ma sem s meg lesz hivatása a jövőben is, azt az autonómiát könnyelműen feladni, annak védelmét ellentétes, hogy ne mondjuk, ellenséges hatalomra bízni nem szabad, nem, akár tetszik a belügyminiszter urnak, akár nem!

Debreczen város lélekben és gondolkodásban független polgáraitól pedig elvárjuk, hogy ott lesznek mindnyájan azon a híres közgyűlésen és rajta lesznek, hogy a belügyminiszter ur nagyon kínálgatott csendőrszuronyát a Debreczenhez egyedül méltó válasszal küldjék neki vissza: nem kell!

Nem, mert ennek a városnak békés polgárságát ostromállapothoz

hozzászoktatni, mert a polgárság minden lépését katonai hatalommal ellenőriztetni, szabad mozgásának korlátait csendőrszuronyokkal meghatározni s mert a város polgárságának politikai, gyülekezési és véleménynyilvánítási szabadságát sem Tisza István, sem más belügyminiszter gyámhatósága alá helyezni nem akarjuk.

És szégyent hozna Debreczenre, ha másként szólna az a határozat!

Dr. Boross Lajos.

A hirtelen előrántott csendőrség.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

— június 27.

A tüzes istenyila se üthet le gyorsabban, mint amilyen gyorsan beütött Debreczen városába a csendőrség veszedelme. Csakhogy az istenyila lecsapások pusztítását helyre lehet hozni, de a csendőrség behozatalát soha.

Mai vezércikkünk feltárja azt a mély sebet, amelyet a csendőrség behozatalával a polgárok közszabadságán, a város önrendelkezési jogán ütnek azok, akiknek érdekében áll, hogy az államhatalom minél jobban terjeszkedjék és a nép jogai minél erősebb szorítottassanak.

Ezt a vakmerő merényletet a város és a lakosság szent joga ellen olyan lepel alatt akarják elkövetni, amely csak azoknak a szegénységi bizonyítványát takarja el, akik most a végzetes terv megvalósítása mellett sorompóba léptek.

Legyalázzák, lepocsékolják azt az intézményt, amelyet ők maguk szerveztek és a lakosság filléreiből fentartottak, a város rendőrségét. Ez a lepel.

Ha igazuk van és rossz a rendőrség Debreczenben, a város vezetőinek nem azt

kell cselekedni, hogy csendőrséggel pótolják, hanem egyszerűen azt, hogy javítani kell rajta, hogy jó legyen.

Miért van olyan több nyelvű, nagyforgalmu, ezer és ezer munkás által lakott városoknak, mint Pozsony, Temesvár teljesen megfelelő, jó városi rendőrségük?

Mert nem kimélik a költséget, hogy használható elemeket vigyenek be a rendőrségbe és azokat magasabb képzettségű, jogvégezett, erélyes és tevékeny tisztviselőkkel képeztetik, mindegyre kioktatják.

Ez a titka a jó városi rendőrségnek.

Három nap múlva közgyűlés elé akarják vinni a dolgot. *Június végén*, amikor a gazdáknak legtöbb és legfontosabb a mezei munkájuk! Szombaton már elhatározta ezt a hirtelen összehívott közigazgatási bizottság, habár Fejér Ferencz dr. ennek az illetékeségét nagyon is vitássá tüntette fel.

Felállították a tételt, hogy a közbiztonság megóvása, a közcsend és a közrend fentartása nem helyi érdek, hanem állami és így az államnak van köze hozzá.

Bebesztették magukba azt a nagyon is kétséges megnyugtatót, hogy a csendőrség behozatala olcsóbbra kerül, mint a rendőrség szaporítása.

Kisütötték, hogy 28 rendőr elég lesz a csendőrség mellett a nem bűnügyi rendőri teendők ellátására. Holott illetékes szakértők legalább 40-50 re teszik ezeknek a számát.

A kir. ügyész vádolt, a bizottság ítélt. A vádlottat ki se halgatták!

Bizunk a jog- és pénzügyi bizottság mai ülésében. Ott számokkal beszélnek!

Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága szombat délután Domahidy Elemér főispán elnökieta alatt rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya Galánffy János kir. ügyész indítványa volt a csendőrség alkalmazásáról.

Jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Faust Elek pénzügy-

A Messiás.

Irta: Paniánné-Pellisek Eugénia.

I.

Egy erős ajtócsapással befejezván dörgedelmeit, a zsarnok ember, — távozott.

A puha, kényelemmel berendezett szobában egyedül maradt az asszony gyötrelmes bánatával. A csukott ajtóra szegezve lángoló tekintetét, a két kezét szívére szoritja, hogy a feltörő nehéz sóhajokat korlátozza, melyek szétrepesztéssel fenyegetik kebelét.

A hirtelen beállott áldásos csend csilapítólag hat elszigázott idegeire. Az eddig féken tartott indulatok egész raja lepi el a lenyűgött énjét, felébred eltiport büszkesége, önérzete s gyötrő tehetetlenségében keserű könnyek tódulnak elborult szeméibe, mintegy ezzel akarván lemosni lelkéről házasságának bilincsekké vált rózsalánca: törőhletlen nyomait.

A kerévet végén, térdre roskadva, sirja el csendesen keserves könnyeit. Gyönyörű, buja pompájú fekete haja befűdi szoborszép arcát, amint leborulva sir.

A szoba ajtaja nesztelenül nyílik és csukódik be. Egy férfi lépett be rajta. Arca kétségbeejtően halvány, szeméi valami félelmetes tüzből égnek. Mintegy sóhaj repül ki ajkán az egyetlen szó:

— Blanka!

A zokogó nő riadtan szökik fel térdel

helyzetéből, a váratlan meglepetés, ugyszintén az intím megszólítás szokatlansága feletti bámulattól, pirban égő arcán a zavar félreismarhetetlen jeleivel, kővé meredten áll s bár szólna, de a torkát szorongató zokogás hallgatásra kárhoztatja.

— Bocssásson meg — hallatszik újból a sóhajszzerű hang — bocssásson meg merészségemért, de muszáj volt bejőnnöm, hogy rosszabbat ne cselekedjem. Tudtam, hogy szenved, hogy sir; már egy egész éve, hogy együtt értek szenvedéseiben magával s ha most kiüldöz, nem fogadja el részvétem, vigaszom, úgy beleőrülök mentől előbb, a maga vértanúságába.

Az asszony csak állt mereven, kitágult pupillákkal bámulva az ajtó mellett reszkető hangon beszélő férfi arcába és képtelen volt egy szót is kiejteni megkövült ajkán.

— Igen — mondja tovább, emelkedeteb hangon, a férfi — egy éve, hogy a vékony falon keresztül figyelem a maga életét, — mely maga a pokol — s együtt sírok, együtt szenvedek magával. Oh, sokszor voltam magamon kívül, hallva annak a... a... az embernek a durvaságait, hallva a maga nehéz sóhajtozását s elfojtott zokogását; oh ha ilyenkor nem lett volna az a vékony fal sem, visszavonhatlan tettekre lettem volna képes.

De az én türelmem immár elfogyott s eljöttem megkérdezni, hol az asszonyi türelmem határa?

Az asszony végre magához térve, a

különböző benyomások hatása alól, kezeit összekulcsolva, kéréleg terjeszté ki maga előtt, kétségbeesve rimánkodva:

— De az Istenre kérem, hogy merészt idejönni, távozzék a szobájába. Nagy égi ha most ő visszajönne?! — s a képtelt eshetőségre iszonyattal takarta el könyözött arcát.

— Ha visszajönne? — ismételte a kérdést a férfi, míg alakja meggyenesedett, aczélizmai megfeszültek, két keze ökölbe szorult — ha visszajönne, Istenemre leszámolnék vele! Illatos lenne számomra a börtön-dohos levegője, ha ezzel letörölhetném a maga keserves könyeit.

Hogy nem szereti, azt úgy is tudom, bár ez merő képtelenség is volna; de azt mondja meg, miből meríti ezt a tengernyi türelmet? Vagy van célja szenvedéseinek; azt hiszi, maga egy második Messiás, ki szenvedéseivel megváltja a bűnös világot?

De azt tudja, hogy szeretem, bár nem mondta ajkam el soha, mert oly magasan néztem, mint egy csillagot, — de kell, hogy megérezté, és Messias leszek, ha oda kell is adnom szívem utolsó csepp véréit.

S azért jöttem be most, hogy megkérdezzem, elfogadja-e a megváltót bennem?

Két mód van: vagy ígéretét nyeram arra, hogy amiut pályát nyitok, enyém lesz örökre — lezárva rablincseit — vagy: ha erre nem volna elég ereje, úgy elvakult dühöm prédájára vetem ki a maga zsarnokát és ezzel megásom tulajdon sirom is.

Az utolsó szavakra megrendült az ass-

igaz
Vik
Szil
Imre
vált

indit
fejt
mai
siten
lato
visel
dakk
zése
a leg
és a
sere
hogy
állap
utols
előző

a ma
nékü
mény
okoku
hogy
teend
lem a
sék a
szamp
sabb
a bün
biztos
jesen
hogy
tett ja
a rend
helyi
gyalog
E

nak. E
szervez
teljesit
hogy
intézte
raink
autonom
deszetü
maga r
hogy
emeljük
jobban
ket jó
rendsze
semmi

szony
előre s
felé, mi

Az
ragyogt
fogta re
begte h

kedve b
az egész
Megyek
ha kis h
tápjem
szenved
aldja m

Mé
ujból me
elment
lehelt vo
állt előtt
vértanu.

Két
két szen
nehéz k
S n
vetve, uj
kényelen
serü volt
mosolya.
—
— 2
S ep

igazgató, Galánffy János kir. ügyész, Csánky Viktor tanfelügyelő, Fejér Ferencz dr., Szilágyi Imre, Kola János dr., Lengyel Imre, Latinovics Mihály, Rickl Antal, Horváth István, Pálffy Gábor.

Vecsey főjegyző felolvasta a kir. ügyész indítványát, amelyben az indítványozó kifejti és bizonyítja, hogy a városi rendőrség mai szervezetében képtelen feladatát teljesíteni s nem áll a városhoz méltó magasságon. Elismerésül szól a rendőrség tisztviselőiről és vezetőiről; de adatokkal, példákkal mutatja ki, hogy a rendőrség kiképzése hiányos, a fegyelem laza, a hivatatlanság a legcsekélyebb mértékben sem észlelhető és a rendőrhatalomnak nem áll rendelkezésére sem kellő erő, sem megfelelő anyag, hogy hivatását teljesíthesse. A közbiztonság állapota Debreczenben olyan rossz, hogy az utolsó évben közel kétszázal mulatkafeül az előző évet.

Abban tehát mindenki egyetért, hogy a mai állapot tovább a város veszedelmeként fenn nem tartható. Ha volna is remény a szervezet teljes átalakítására, elvi okoknál fogva még akkor is kívánatosabb, hogy a helyi rendészet és közigazgatási teendők kivételével a szigorú katonai fegyelem alatt álló, kiképzett csendőrségre bízassék a közbiztonsági szolgálat. A pénzügyi szempontokat melőzi, mert ezeknél magasabb szempontok kivanatossá teszik, hogy a bünyügyi szolgálat és az élet és vagyonbiztonság felett való hivatásos örködés teljesen a csendőrségre bízassék. Főleliti, hogy a részletes terv az alaposan előkészített javaslat szerint, a használható elemeket a rendőrségtől átvénné a csendőrség és a helyi rendészeti szolgálatot továbbra is 28 gyalog és lovas rendőr látná el.

Fejér Ferencz elene van a javaslatnak. Elismeri, hogy a rendőrségünk mai szervezetében rossz és feladatát nem bírja teljesíteni. De ebből nem az következik, hogy adjuk ki a kezünkben a korlátlan intézkedési jogot, vezessük be békés polgáraink közé, az utcára a csendőrszuronyt és autonómánk feláldozásával vessük oda rendészetünket a kormányhatalomnak. Ő a maga részéről igenis lehetségesnek tartja, hogy a rendőrség feladata magaslatára emeljük. Ki kell oktatni a legénységet, jobban kell fizetni, a használhatatlan elemeket jó anyaggal fölcserélni s ha a fegyelem rendszeresítve, a rendőrség kiképezve lesz, semmi szükség állami csendőrséget alkalmazni.

mazni. Az önkormányzati jogot feladjuk, ha csendőrséget szerződötünk. Nagyobb zavargások esetén a csendőrség is katonai karhatalmat lesz kénytelen igénybe venni. Ő első sorban a polgári jogokat, a közszabadságot félti és védelmezi.

Egyébiránt a bizottság illetékességét kétségbe vonja.

Magoss György dr. főügyész a bizottság hatáskörébe vágónak tartja a kérdés kezdeményezését. Bizonyítja, hogy a közbiztonság fentartása állami érdek és nem csupán helyi.

Kola János dr. szívből és lélekből üdvözli az indítványt. (Csak aztán annak idejében emlékezzék arra vissza!)

Kovács József polgármester a maga részéről nem tartja a rendőrség hiányait javíthatatlannak. Meg kell hozni érte az áldozatot. De a csendőrség behozatala ellen sincs, miután ő is állami érdeknek tartja a közrend fentartását és a csendőrség megbízható intézménynek bizonyult. Költségtöbbletet pedig nem okozna a változás.

Vecsey Imre főjegyző rendkívül meleg ajánlatára végül a bizottság összes tagjai Fejér Ferencz dr. kivételével hozzájárultak a következő határozathoz:

Határozat.

A közigazgatási bizottság már több ízben tette bírálata tárgyává a Debreczen város rendőrségénél fenforgó hiányokat és nem egy ízben tett javaslatot a városi tanácshoz e hiányok megszüntetése és pótlása iránt. Az utóbbi időkben előfordult események ezeket az észrevételeket és javaslatokat még jobban beigazolják, ma már teljes meggyőződéssel állíthatja a közigazgatási bizottság, hogy a városi rendészet mai szervezetében nemcsak minálunk, de bárhol az országban céljának, a töle várt köteleességek teljesítésének a legjobb igyekezet és akarat mellett is megfelelő nem képes. Éppen ezért, most a hiba magában a rendszerben, a legénység nem kellő kiképzésében, a fegyelem lazaságában és a vezetésnek magából a rendszerből folyó gyengességében és nem az egyénekben rejlik: nem késik kifejezést adni a közigazgatási bizottság annak a meggyőződésének, hogy a rendszer további fentartása mellett és fokozottabb áldozatok dacára is, a cél, t. i. közrend, közcsend, az élet és vagyonbiztonság kellő megóvása és megvédése elérve nem lesz. E meggyőződéséből kiin-

dulva üdvözli a kir. ügyész indítványát és azt teljes egészében magáéva teszi és elfogadja. Egyben pedig elhatározza, hogy megkeresi Debreczen sz. kir. város törvényhatósága bizottsági közgyűlését és kéri, hogy a m. kir. csendőrségnek a város belterületére mielőbb behozatalát mondja ki; határozza el, hogy a közbiztonsági szolgálatnak a város belterületén a csendőrség által való ellátása tárgyában a szerződés az 1882. évi X. törvényezikk 4-ik §-ának megfelelően a m. kir. belügyi kormánylyal megkötéssek.

Miről Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlését a kir. ügyészi indítvány áttétele mellett jegyzőkönyvi kivonaton értesítették.

Kelt Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának 1904. június 25 én tartott üléséből.

Ritka ünnepély.

— 60 éves házassági évforduló. —

— június 27.

Amióta emberek élnek, mindég megvan az a törekvés, hogy a házasság és családi élet erkölcsi rendjét a külső jólét és a társadalom rendszabályaival helyettesítsék. De a szeretet aranykapcsait sohasem lehetett és nem is lehet soha durva fémből való pántokkal helyettesíteni.

Keserves dolog ugyan a világrend ellen szeretetben élni, de emberileg mégis emelkedettebb, becsesebb, mint a világ befogadott törvényes rendje szerint tengődni a szeretetlenség és képmutatás keserves nyomorában.

A szeretet az alapköve a boldog házasságnak és az isteni gondviselés mellett ez teszi lehetővé, hogy egy házaspár 60 évet töltsön egymás mellett, igazi szeretetben, boldogságban.

Nagyon kevés ritka halandónak adatik meg, hogy házasságának hatvanadik évfordulójára ébredjen. Eme ritka halandók közé tartozik Adler Farkas hajduszoboszlói földbirtokos és neje sz. Fisch Eszter, kik tegnap ünnepelték meg gyémántlakodalmukat.

A jubiléus Adler Farkas egyik ösmert, közbecsülésben és szeretetben álló tagja a vármegyének és Szoboszló városának. Ismerve a jubiléusnak a közügyek, a játé-

szony alakja, önkénytelen egy lépést tett előre s karjait védőleg terjesztve ki a férfi felé, mint egy megriadt galamb susogta:

— Zoltán!

Az ifju ember arcát üdvözölt mosoly ragyogta be. Odalépett az asszonyhoz megfogta remegő két kezét. „H t szeret?” rebegte halkán, s forró csókot nyomott reá.

— Most már mehetek — szól főlemelkedve boldogan — s szembe merek szállani az egész világgal, ha kell, szerelmünkért. Megyek, s törtétni fogok előre utamon, s ha kis hajóm révbe jut, eljövök hogy szét-tépjem bilincseit, s elfeledtessem a mult szenvedéseit, eltüntessem könyei nyomát. Áldja meg az Isten s örizzze meg addig!

Mélyen szeméibe nézve az asszonynak újból megcsókolta lábzan égő két kezét s elment anélkül, hogy ajkára egy csókot lehelt volna, mert oly magasan és tisztán állt előtte e nő, mint egy erényért haldokló vértanu...

II.

Két év pergett le az élet forgatagában, két szenvedésteli esztendő. A Messiás sok, nehéz küzdelem után célját érte végre.

S mikor már a fészek alapja meg volt vetve, újra nesztelenül nyitott be a puha, kényelemmel berendezett szobába, hol keserű volt egy asszony könye, halvány a mosolya...

— Blanka!

— Zoltán!

S egymás keblén sirták el két év

emésztő küzdelmeit, kinjait. Azután gyorsan ment minden. Az asszony lerázta a széttört bilincseket puha, fehér kacsojáról, mely helyett narancsvirágból fűzött köteléket — a másik.

És elnémult a sóhaj, felszáradt a köny, ragyogott az üdvözültség mosolya s felcsendült a dal az asszony szerelemittas ajakán.

Boldogok voltak, nagyon boldogok. A mult szenvedéseit tetemesen kárpótolták egymást. Kiehezett lelkek mohóságával élvezték a gyönyört egymás szerelmében.

S oly fiatalok, oly bohók voltak, hogy azt hívék ez örökké így fog tartani; folyton kacagtak, azt hívék, többé már sohasem sirnak.

Az évek mulásával azután lankadni kezdett a hév, csendesülni a kacaj s valami hűvös fuvallat vonult keresztül a tuhevített kebleken. Pedig még ifjuságuk delén voltak.

És nézte az ember az asszonyt s ajka nem nyílt az örökös mosolyra; nézte szemében a vágyat s nem látta meg s az élet gondjait megterhelve jövés-menés közben elfeledett bucsucsókat adni.

S az asszony, ki az örökkévalóságot a szerelemben is hitte — mindezt látta, érezte s nem panaszkodott. A panasz oly kicsinyes, oly hiábavaló megalázkodás.

A hűvös fuvallat így egyre gyakoribb és erősebb lett: mig beállt a közöny. Az asszony, ki már annyi torturán ment kereszt-

tül életében, türelmes megadással viselte újabb szenvedéseit.

— A férfi rendszerint félreismeri a nő lelkivilágának reflexeit s így az asszony büszkeségbe burkolt fájdalmas mellőzését, sima mosolytalan arccal fedett titkolt bánatát: unalmas, üreslelkűségnek bélyegezte, mely szívből — szerinte, kiapadtak az érzelmek dus forrásai.

S rejtett utakon kereste a boldogság elszakadt fonálát...

És azt írta, egy szerelmi kinszenvedése közt vergődő barátjának, panaszos levelele:

„Légy okos és ne engedd soha, hogy az érzelmek rugója — a gyarló szív — összetörje elméd igaz gyöngyeit, mert a szív kincsei időhöz s ezer veszélyhez kötvék, mit egy váratlan vihar elseperhet s ha bölcseség már előbb letiporta önző szíved, — úgy koldus szegényen állsz.“

Az asszony pedig ezt írta naplójába:

„A férfi szenvedése sosem önzetlen ha nőért viseli, mert ily esetekben rendszerint saját érdeke van kockázaton. Mért tépi le a rózsát — bár sebző tövise van — ha nem szépségeért, illatáért? Mi nők pedig mindig mások boldogságáért s önzetlenül viselünk su'lyos keresztet — magunkról teljesen megfeledkezve — a legtöbb esetben a teremtés uraiért s ilyenkor — mint igazi Messiások...“

koayság és a társadalmi életben kifejtett önzetlen nemes tetteit, fáradhatatlan munkálkodását, nem csodálkozunk azon a méltán kiérdemelt szereteten, tiszteleten és becsülésen, melyben tegnap a jubiléus párnak része volt.

Nem egy nagykiterjedésű derék, tiszteletreméltó család örömmünnepe volt a tegnapi nap, hanem egy egész városé, társadalmi és felekezeti különbség nélkül.

A felekezeti békétülésnek és emberembar iránti szeretetnek ekes bizonyosságát látuk e napon. Leomlottak a vallási korlátok és mindenki csak a köztiszteletnek és szeretetnek örvendő embertársát látta a jubiléus párnban.

Bizonyosságot tettek erről *Soltész László* ev. ref. és *Kalocsay Gusztáv* róm. kath. lelkészek, kik úgy a maguk mint egyházuk nevében nagyszámu küldöttséggel jelentek meg a jubiléus pár házában, hogy őszinte, igaz szívből eredő jó kívánságukat, érzelmeiket tolmácsolják maguk és egyházuk nevében, melyekről a jubiléus pár a sok jótékonyág yakorlása közben sohasem feledkezett meg.

Magasztos, lélekemelő volt az egész nap. Az udvarban készített nagy sátorban már 10 órakor együtt volt a család mintegy 70 tagja. A gyermekek nevében dr. *Acsády Ignác* a kiváló történetudós, a tudományos akadémia tagja üdvözölte a legjobb egészségnek és még ma is fiatalos kedélynek örvendő szülőket, átadva nekik gyermeki szeretetük jelölő az értékes ajándékokat.

A dédunokák nevében *Roó Gusztó* és *Sugár Laci* tolmácsolták a jókívánságokat. Általános meglepetést keltett az egyik 8 éves dédunoka *Sugár Béla* ügyes és kedves köszöntője.

A család részéről történet üdvözlések után nemskára elsőnek megjelent az izr. hitközség küldöttsége *Katz Salamon* rabbi vezetésével, ki fenkölt, magas röptű beszédet intézett a mélyen meghatott jubiléus párhoz, végezetül megáldva őket.

Majd a városi tanács a képviselőtestület *Fekete Sándor* polgármesterrel az élén, a Hajdumegyei takarékpénztár, melynek a jubiléus volt a megalapítója, igazgatósága *Körner Béla* vezetésével, a ref. egyház küldöttsége *Soltész László* lelkész, a róm. kath. egyház küldöttsége, *Kalocsay Gusztáv* lelkész, a négyelet küldöttsége *Körner Ivánné* vezetésével üdvözölték a 60 éves házasságot.

Az üdvözlők között megjelent *Rásó Gyula* kir. tan. alispán és *Kovács Gyula* képviselő is. A délelőtti folyamán az ösmérsők tömegesen keresték fel a jubiléus házaspárt.

Délután 2 órakor lakoma volt, melyen a család tagjain kívül a vidéki vendégek vettek részt.

A jubiléus házaspár vendégszerető házában a házigazda tisztelt *Adler Samu* takarékpénztári igazgató és *Adler Ferenc*, a jubiléus pár közbeesülésben álló fiai és szeretetreméltó nejeik teljesítették körültekintő gondossággal és kedvességgel.

A gyémántlakodalom alkalmából *Adler Farkas* több mint 100 távirati üdvözlést kapott az ország minden részéből.

Az üdvözlő táviratok között van *Domahidy Elemér* főispáné, *Dégenfeld József* grófé, dr. *Popper Alajosé*, dr. *Balkányi Miklóse*, dr. *Czegléd Mihályé* stb.

Adler Farkas és neje az örömnapp emlékére mintegy 2000 koronát adtak különböző jótékony célra.

Siketnémák vizsgálója.

— június 27.

Az emberiség ült ünnepet tegnap délelőtti a városházán. Szende napfény de-

rangelt a modern élet sötét, borús láthatárán. Láttuk 24 emberi lényt, akik a természet mostohaágából kevesebbek, mint a többi emberi lény. Az ember szükséges képességeiből, kettőtől: a beszédétől és a hallástól, megfosztotta őket a gonosz sorsuk.

Az emberiség a társadalomban igyekszik ezt pótolni a szerencsétleneknek. Iskolát állítottak fel, amelyben nagyszívű, nemes gondolkodású tanítók krisztusi türelemmel emelik őket az emberek közé.

A vizsga nagyszámu, előkelő, különösen díszes hölgyközönség előtt folyt le. Ott voltak: *Géresi Kálmán* tankerületi főigazgató, *Kovács József* polgármester, *Zedwitz Alfréd* gróf, a *Vilmos* huszárok nemeszívű ezredese, *Oláh Károly* közművelődési tanácsnok, *Magoss György* dr. tisz. főügyész, *Icinyi István* dr. tb. főügyész. A kormányt *Kliss Lajos* miniszteri biztos képviselte.

Gácsér József igazgatótanár meghatott beszédben vázolta a szakavatott kezelése alatt álló fiatal intézet történetét, ezéjét és eredményét, amelyről a mai vizsga fog tanúságot tenni.

Aztán megkezdődött a vizsga. A tanulók, nagyrészt leánykák, meglepő ügyességet tanúsítottak. Amennyire megesett a közönség szíve a szerencsétleneken, olyan őszinte örömmel hallgatta az értelmes feleleteket.

Kliss Lajos miniszteri biztos rendkívül meleg hangon adott kifejezést meglepedésének a vizsga eredménye felett. A legnagyobb dicsérettel halmozta el *Gácsér József* igazgató tanárt, *Scholez Lajos* tanárt és *Gácsér Józsefné* kézimunka oktatót, aki ezt a nemes feladatot díjtalanul teljesítette. A kézimunkákból rendezett gyönyörű kiállítás a derék urnó legnagyobb dicsérete.

Kovács József polgármester szintén legnagyobb elismerését fejezte ki a tanároknak. A közönséget pedig kérte, hogy támogassák az emberbaráti intézményt.

A siketnéma leánykák szép és ügyes kézimunkáit ott a kiállításon jórészt megvásárolták.

NAPI HIREK.

— Ováció a polgármesternek.

A galaczi német átírat visszautasításáért Debreczen város polgármesterének az egész ország közvéleménye a legrokonszenvesebben fejezte ki elismerését úgy a képviselőházban, mint a sajtóban. A függetlenségi- és 48-as párt után a néppárt és a költségvetési vita folyamán *Apponyi Albert* gróf is magáévá tette a debreczeni polgármester ügyét. Most, miután a felvert hullámok lecsillapulnak, előrukkol az ujpárt is, mely a nemzeti jogok fejlesztését tüzte ki programjával. *Bánffy* báró a lipótvárosi kaszinó nézetének meghallgatása után kiadta a jelszót, hogy a függetlenségi párt erőteljes harcra után az ujpárt is menjen babérokat szedni. Debreczenben az ujpárt tagjai vasárnapra

pártgyűlést hívtak össze, hogy a galaczi esetből kifolyólag a debreczeni polgármesternek fáklyászenét rendezzenek, miután az eset megtörténtkor a pártlap arról csak félvállról vett tudomást és azt is csak azzal a gunyos megjegyzéssel, hogy ha a „Debreczen“ híre igaz! A felhívásnak gyarló eredménye lett, mert a pártgyűlésre az Angol királynőben annyian se jelentek meg, amennyiből egy valamire való értekezlet kitélt volna. Nos tehát, nincs is rá szükség, mert *Kovács József* debreczeni polgármester — amint ezt akkor megirtuk, mikor a debreczeni független polgárság készült őt fáklyászenével kitüntetni — tiltakozott minden ováció ellen olyan cselekedetért, amely nem érdeme, hanem legtermészetesebb kötelessége volt.

— **Husz éves találkozó.** Tegnap találkozóra gyűltek össze azok, kik 1884-ben tettek érettségi vizsgát a debreczeni kollégiumban. Mintegy huszan jöttek össze a hetven érettségi tevők közül, kiknek egy negyed része elhunyt a hosszu 20 év alatt. A találkozó legmeghatott része a kollégium imatermében folyt le, hol *Tóth József*, a kőrösladányi költő pap tartott emelkedett hangú, magas szárnyalású — baráti szeretettől duzzadó, megható imát. — Innen a kistanács-terembe vonult a társaság, hol felolvasták azok üdvözlő sürgönyét, kiket az élet bajai, kötetelmei nem bocsátottak eme találkozóra.

Sürgönyileg üdvözölték a régi pajtásokat *Borbély József* Debreczen, *Csanak Jenő* Péterd, *Farkas Sándor* Eger, *Feszt Oszkár* Kassa, *Hajós Miklós* Nagyvárad, *Kiss Gábor* Nagybánya, *Malonyai Dezső* Budapest, *dr. Márton Kálmán* Karlsbad, *Mindszenty Imre* Sajó-Kazó, *Nagy István* Kunhegyes, *Vas Jakabor* Ignác Facset, dr. *Popper Tódor* Budapest, dr. *Sebestyén Gyula* Budapest, *Serly Kálmán* Csákö, *Szécsi Miklós* Szoboszló. Majd a még élő 3 tanárnál *Géressy Kálmán* főigazgató, *Nagy Elek* s *Tóth Józsefnél* tisztelgett a társaság, délben pedig kedélyes lakomára gyűltek össze a Bka vendéglő dísztermében. — Este 7 óráig ült együtt a kedélyes társaság s sürű pohárkocintgatás mellett emlékezett a régiékről. Aztalfoa foglaltak helyet *Géressy Kálmán* s *Nagy Elek* az ifjak régi tanárai. Körültök pedig 20 hosszu év terheivel vállaikon, a találkozóra összegyűlt társaság: *Balogh Sándor* erdés Debreczen, dr. *Berger Andor* ügyvéd Debreczen, dr. *Derekaszy István* orvos Debreczen, *Druker Henrik* földbirtokos Abony, *Imre János* pénzügyi tisztviselő Debreczen, *Kálmán Ferenc* járásbíró Arad, *Kiss Sándor* közigazg. tisztviselő Debreczen, *Mihalovics Jenő* gyógyszerész Debreczen, *Nagy Gyula* valástanár Debreczen, *Nemes Zoltán* fősolgabíró H.-Böszörmény, *Pallay Béla* kir. közjegyző Zilah, *Rásó Gyula* járásbíró Sajó-Szt.-Péter, *Szolnoky Gerzson* ev. ref. lelkész H.-Böszörmény, *Tóth Gergely* főmérnök Debreczen, *Tóth József* ev. ref. lelkész Kőrösladány, *Vekerdy Károly* főjegyző H.-Dorog, *Vékony Sándor* hittanár Mezőtur. Elek s *Sándor* ev. ref. lelkész Bérenes.

— **A hajduszoboszlói főorvosi állás.** Idestova egy esztendeje, hogy a hajduszoboszlói tiszti főorvos meghalt, de a fontos állás még mai napig sincs betöltve. Hajduszoboszló város tanácsa az állás betöltését azért huzza-balasztja, mert

Nagyobb

kölcsönöket birtok értékének a 3/4 részéig és a legkisebb kamatláb felszámítása mellett gyorsan kleszközöl

Hartstein Kálmán

bank-és váltó-üzlete

Piac-utca 83. szám

Debrecen.

a vá
képes
izrae
ispán
a szo
ilyen
de a
irány
debb
teszik

egyik
Várad
debrec
művel
főváro
dán e
Ferenc
Andor

Márk
elnöke
ügyvéd
d. e. l
tanács
gyűlés
gyám-
tendő
javasla

ipari m
állapot
kereske
széről
azóta
hiányáb
nem vo
miniszte
kereske
makat
alkalmá

metors
ujabban
közsege
kel, ame
végzésér
az ügyne
Beschaff
arbeiter.
sági mu
szerint e
belügym
hog az
tassa ki e

feljelen
a gondja
ház udva
Ebből az
a háztula
idők beá
nak el a
mert a r
vizsgálja
és közeg
eső udva
gyobb sz

— I
állami an
születést
50 halál
ismét a h
pedig 8-cz

— D
Dalegylet
szombaton
Keller S
mellett
zenekarán
estélyt re
Nyitány.
Gaál F.-t

a városban csak egyetlen törvényesen képesített orvos van, de ez az egy — **izraelita vallású**. Hajdúvármegye főispánja erről az esetről tudomást vehet és a szoboszlóiak el is várják tőle, hogy ilyen fontos kérdésnél nem a felekezeti, de a képességi viszonyok lesznek számára irányadók. Az állás betöltését a legrövidebb idő alatt a közegészségi tekintetek teszik sürgősen szükségessé.

— **Esküvő.** A debreczeni társaság egyik kedves fiatal hölgye, Várady Ilonka, Várady Ignác, az Adria biztosító társaság debreczeni vezérigynökségi titkárnak hájos, művelt leánya, akinek gyönyörű társait a fővárosi lapok is gyakrabban közlik, szerdán e hó 29-én tartja esküvőjét a Deák Ferencz utcai izr. templomban Benedek Andor budapesti nagykereskedővel.

— **Ügyvédi kamara közgyűlés.** Márk Endre, a debreczeni ügyvédi kamara elnöke meghívást bocsájtott ki a debreczeni ügyvédi kamarának 1904. évi július hó 10-én, d. e. 10 órakor Debreczenben, a kamara tanácstermében tartandó **rendkívüli közgyűlésére**. Tárgy: Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíj intézet ügyében előterjesztendő állandó bizottsági és választmányi javaslat.

— **Állami munkájutalmak.** Az ipari munkások megjutalmazása az ex-lex állapot miatt a múlt évben elmaradt. A kereskedelmi és iparkamarák a maguk részéről a szükséges jelöléseket megtették, azóta egy év múlt el, de a költségvetés hiányában e jutalmak mind a mai napig nem voltak folyósíthatók. A kereskedelmi miniszter most bizalmasan értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a jutalmakat csak az idei karácsonyi ünnepek alkalmával fogja kiosztani.

— **Mezei munkások csabitása Németországba.** Egy berlini ügynökség legújabbban elirásztja a magyarországi német községeket mézes-mázos henger levelekkel, amelyekben a lakosságot mezei munkák végzésére Németországba csabitja. Ennek az ügynökségnek címe: Centralstelle zur Beschaffung Deutscher Ansiedler und Feldarbeiter. Minthogy a németországi gazdasági munkaközvetítőtől érkezett jelentés szerint ez az ügynökség megbízhatatlan, a belügyminiszter felhívta Debreczen városát, hogy az ilyen csaló ügynököket nyomoztassa ki és a legszigorubbán járjon el ellenük.

— **Piszkos udvarok.** A napokban feljelentették a rendőrségen Grósz Mórt, mert a gondjaira bízott Simonffy-utca 55. számú ház udvarán nagy a szenny, a piszok. — Ebből az esetből kifolyólag figyelmeztetjük a háztulajdonosokat, hogy most — a meleg idők beálltával — nagyobb gonddal járjanak el az udvaraik tisztántartása körül, mert a rendőrség fokozottabb mértékben vizsgálja az udvarokat és a köztisztaság és közegészség szempontjából kifogás alá eső udvarok tulajdonosai ellen a legnagyobb szigorral jár el.

— **Népesedés.** M. héten a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál összesen 42 születést (17 fiú 25 leány) és összesen 50 halálozást anyakönyveztek, miért is ismét a halálozások voltak túlsúlyban, és pedig 8-czal.

— **Dalostély.** A Debreczeni Munkás Dalegylet folyó 1904. évi július hó 2-án, szombaton az „Arany Bika” dísztermében, Keller Sándor egyleti karnagy vezetésével — Veres Tóni hajduböszörményi zenekarának közreműködésével zártkörű dalostélyt rendez, — a következő műsorral: Nyitány... előadja a zenekar. Népdalok Gaál F.-től; előadja a dalegylet. Boldog

voltam... Id. Ábrányitól; előadja a dalegylet. Honfidal Székelytől; előadja a dalegylet. Magyar népdalok Szentirmaytól; előadja a dalegylet. Rákóczi induló Hubertől; zenekisérettel előadja a dalegylet. Hangverseny után táncz.

— **Tűz Nagylét.** Fisch Ernő, a nagylétai tekintélyes vagyonnal bíró polgársága közvagyona biztosítása érdekében kifejtett, fáradságot nem ismerő, lelkes buzgósága következtében újjászervezett, parancsnoksága és vezetése alatt álló nagylétai tűzoltó testület páratlan ügyességének, kiváló szakképzettségének dícséretre méltó, elismerést érdemlő fényes sikerét bizonyította be folyó hó 25-ikén. A Kossuth-utcán ugyanis Pántya Gábor földműves istálló épülete a legnagyobb szélviharban ismeretlen okból kigyuladt s ezen égő szalma fedelű épület szikráitól csakhamar a közelben levő öszeszszufolt szomszédos házak és melléképületek is kigyuladtak, bár az óriási szélvihar miatt a mentési munkákat majdnem lehetetlenné vált, mégis a tűzoltó-testület kiváló tisztikara — kik közül Soós József, Beck József segédtsztek tüntek ki, kik égési sebeket is szenvedtek — oly ügyesen vezették a mentési munkálatot, hogy a tüzet minden nagyobb kár nélkül szerencsésen csakhamar lokalizálták.

— **Pofozkodó menyasszony.** Egyik közeli helységben érdekes esetről beszélnek. Az ottani takarékpénztár pénztárnoka régen udvarol a helység egyik csinos leányának, sőt két éve már jegyben is járnak. A pénztárnok ur azonban meggondolta magát és más helységről keresett magának menyasszonyt. Az elhagyott lány bántódott ugyan, de hallgatott. Hanem szombaton a helység piacán szembetalálkoztak egymással és az elhagyott menyasszony minden bevezetés nélkül alaposan megpofozta a hűtlen vőlegényt. Ez azonban nem akadályozta abban, hogy tegnap megtartsa eljegyzését az újabb menyasszonyával.

— **Leégett szélmalom.** Nagyon lelapadt a szélmalomok száma, mióta nagy képményű, zakatoló gőzmalmok osztlják a lisztet. Hadházon csak egy szélmalom volt már, az is csak ősszel, meg télen őrlött. Ilyenkor nyáron csak a baglyok, meg a vererek tanyáztak benne. Tegnap délután Üti Lakasos Mihály nevű cigánygyerek mászott be a szélmalom belsejébe, ott felment a tető alá madarat keresni, de hogy sem madarat, sem tojást nem talált, meggyújtotta bosszujában a fészket. Ettől csakhamar kigyuladt a száraz tető és a hatalmas faszervezetű szélmalom teljesen megégett. A malom Rácz János bözörményi lakos tulajdona. A kár több ezer korona.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkilátás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Képkerekek, tükrök, fésűk, kefék, illatszerek, szappanok, mindenféle utitáskák és kofferek igen olcsó szabott árak mellett kaphatók Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.**

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A főrendiház ülése.

Budapest, június 27.

A főrendiház ma délelőtt ülést tartott. Az utolsó ülés óta elhunyt három tag, Horthy István, Szomtagh Pál és Nopcsa báró elparentálása után elnök bejelenti, hogy a király szívesen fogadta a főrendi-

ház hódolatát a Rákóczi-hamvainak hazaszállításáért.

Ezután több helyi érdekű vasutra, az indemnitásra és a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat elfogadják.

Az ülésen nagyon kevesen voltak jelen.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 27. A képviselőházban ma folytatták az 1904. évi költségvetés tárgyalását. Kovácsévics István horvát képviselő magyar szellemben tartott békés beszéde nagyon jó hatást keltett minden oldalon.

Uj királyi herceg.

Budapest, június 27. Augusztina kir. hercegnő, József Ágost kir. herceg neje, tegnap este 7 órakor fiút szült. Anya és gyermek állapota kielégítő.

Orosz-japan háború.

Budapest, június 27. A mandzsuri harcstérről jövő hírek szerint Okutabornok visszavonult hadtestével. Ugy látszik, hogy feladta a Kurokival való egyesülés tervét. Port-Artur előtt újabb tengeri ütközet volt. Részletek hiányoznak.

Öngyilkos uri nők.

Budapest, június 27. Ma délelőtt Havas René Gyöngyösről a fővárosba érkezett és egyik kerepesi-uti szállóba szállt. Ott mérget ivott. Súlyos kelső sérülésekkel a kórházba vitték. — Ugyanabban az időben Szloboda Antal könyvelő fiatal felesége az üllői-uti Gschwindt-féle fürdőben késsel felvágta ereit.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megrablott siketnéma leány.

Esküdtszéki tárgyalás.

— június 27.

Minden részletében érdekes ügyet tárgyalt ma zárt ülésben az esküdtszék.

A múlt hónap 27-én, a gázgyár környékén három legény megtámadta és pénzétől megfosztotta Illés Zsuzsanna siketnéma leányt, kit a rendőrök mentettek ki a támadók kezéből. A három legény ellen megtették a feljelentést, mire az ügyészség megindította az eljárást.

Ma tárgyalja az ügyet a debreczeni kir. törvényszék, mint esküdtbíró. Oláh Miklós dr. elnök 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást. Szavazóbírák: Balogh Zsigmond és Tatay Ferencz. A vádat Udvarhelyi Dezső dr. kir. alügyész, a védelmet pedig Kardos Samu dr., Révi Nándor dr. és Lukács József dr. képviselték.

A vádlottak padján ültek: Fülöp Mihály, Bagdács István és Pál János. Mind-egyik mellett egy-egy szuronyos őrült.

A sértett Illés Zsuzsanna vallomása-nak tolmácsolására Gácsér Józsefet, a debreczeni siketnéma iskola igazgatóját kérte fel a bíróság.

Az esküdték kisorsolása után az elnök zárt ülést rendelt el, mivel a tárgyalás nyilvánossága a közszemérmert sértene.

A zárt ülés fél egy órakor ért véget. Delután 3 órakor folytatják a tanakiball-gatást.

Fazekas Mihály siremléke.

A száz éves Ludas Matyi.

— június 27.

A Ludas Matyi szerzője: Fazekas Mihály jeltelen, elhagyott sirban pihent mostanál a debreczeni református temető szomorúfüze alatt. A főiskolai ifjuság Irodalmi Társulata néhány évvel ezelőtt gyűjtést indított, hogy emlékkövel jelölje meg a süppedő sirt s már el is készült a díszes kőoszlop, amely Tóth András szobrász műve. A siremléket kegyeletos ünneppel tegnap leplezték le.

Balkányi Kálmán, Fazekas Mihály életiroja ez alkalomból a „B. H.”-ban hosszabb közleményben foglalkozik Fazekas Mihálylyal. A közleményből kiemeljük a következőket:

Kerekes Ferencz a debreczeni kollégiumnak egy messzire elszakadt volt tanítványa bécsi tudományos foglalkozása közben magyar irodalmi munkásságban leli kedvét. E közben kezébe került egy nagyobbacska vers, melyet kézírásban küldött meg neki valamelyik ismerőse. Név nem volt rajta; szerzőjét nem tudta meg Kerekes, nem is kutatta, megelégedett azzal, hogy a költemény műveléses munka, amely megérdemli, hogy többen is megismerjék, kaczagjanak és talán okuljanak is rajta. Nem töprengött hát sokáig, irt a vershez egy hozzá méltó ajánlást, aztán kiadta, úgy, ahogy kapta: névtelenül. Így jelent meg 1815-ben Ludas Matyi. Gyorsan terjedt a magyar hazában, barátságosan fogadták, még pedig sok helyen, mint jó barátot, régi kedves ismerőst. Eljutott Debreczenbe is még ez év végén s a városnak egy tisztos polgára, Fazekas Mihály nyugalmazott főhadnagy ur csodálkozva ismerte fel benne saját szülőjét, mely még ezelőtt tizenegy évvel, 1804-ben jött a világra.

Fazekas Mihály 1804-ben már nyolcz év óta élt nyugalomban, szülővárosában. Sorsával megelégedett, ambíció nem bántja. Ilyen lélekben fogant meg a Ludas Matyi.

Ludas Matyi ám nem maradt meg börtönében, ahová költője csukta. Egy pár őrizetlen pillanat s a szökevény már messze jár. Az az egynehány ember, akit Fazekas megismert vele, másolja és tovább adja. Csakhamar elhagyta Debreczen határát is. A hosszú vándorlás egy kicsit megviselte Ludas Matyit. Tudatlan és tudákos másolók kihagyták, meg beletoldottak egyetmást, de erős szervezetenek nem árthatnak. S amikor 1815-ben Bécsbe kerül, Kerekes Ferencz kitűnő érzékkel meg tudta becsülni a költemény értékét.

Több kiadás nem jelent meg a költő életében, de azóta kilencszer nyomták ki a kelerdős munkát. Hát még a ponyván! Se szeri, se száma a Ludas Matyi ponyvakiadásainak, melyet Debreczenben négy krajczárjával vesztegetnek.

Ime ez volna a költemény története.

De a körvonalak mögött egy nagy kérdőjel ágaskodik. E százszentendős vers kedveltségének, hatásának, sikerének mi lehet a nyitja?

A Ludas Matyi azoknak az irányműveknek a kis sorába tartozik, melyekben nem a tendenczia tartja ideig-óráig az életet. Meséjében az elnyomott jobbágyság felszabadításának eszméje lappang. A jobbágyság negyvennégy évvel később csakugyan felszabadult, de ezzel Fazekas művének élete nem ért véget, Maradandóvá teszi tárgyának kitűnő megválasztása, e tárgynak pompás földolgozása, alakjainak plasztikus jellemzése, a jóízű humor, a naiv hang. — Mennyire kiemelkedik, tesszem azt, szerkezet tekintetében, a kor hasonló nemű alkotásai közül! Talán csak Csokonai Dorottyája foglalhat mellette helyet.

Ha Fazekas élet történetéből még kevesebbet tudnánk, mint amennyit most tudunk, egyéniségét, gondolkozását, egész lelkét rekonstruálhatnók a Ludas Matyi-ból. Mindenre gyorsan megleli a találó kifejezést, stílusa könnyed, eleven, meglátszik, hogy

nemrég hagyta ott a vitézi életet. Az egészen derült humor leng át, a nyugalmas, a gondoktól ment debreczeni czivis jókeve. Iránya a Fazekas demokrata gondolkozásáról, leírásai természet szeretetéről tesznek tanúságot.

Sajátságos jelensége az irodalomtörténetnek, hogy a fénykörben, mely egy egy nevezetesebb irodalmat körülvesz, a szerző képe el-elmosódik. Így volt s némiképen így van még ma is Fazekással. Ludas Matyi mellett az olvasóközönség nem látta meg Fazekas Mihályt. Halálakor alig méltatják, fejfája kidől. Háromnegyed századon át egy szilánk, egy kődarab, egy betű sem jelzi a helyet, ahol teteme nyugszik. Nagysokára aztán jobbra fordult a holt költő sorsa. Pár év előtt műveit kiadta s életét megírta egy kiváló fiatal professor, Tóth Rezső. Nálánál jobb munkát kevesen végeztek e nemben. Szülőházára a Csokonai-kör emléktáblát tett, egyes domborművön látjuk a Ludas Matyi jeleneteit. Ennek az alkotója, Tóth András csinálta a siremléket is.

Hajdumegye rendkívüli közgyűlése.

— június 27.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye-háza nagytermében 1904. évi július hó 2-ik napján, délelőtt 9 óra-
kor rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlés főbb tárgyai a következők:

Alispáni előterjesztés a gyámpénztári tartalékalapok jövedelméből 4520 koronának, a vármegyei 1905. évi költségvetés fedezetéül leendő felvétele tárgyában.

Alispáni előterjesztés az esküdtek kisorsolását eszközölő bizottságba 4 bizalmi férfi választása iránt.

Alispáni előterjesztés az egyszerűsítési törvény és annak alapján kiadott ügyviteli szabályzat végrehajtása folytán felmerült 3305 korona fedezetlen kiadás fedeztetésére pótvajadalmazás kérése iránt.

A községi és körjegyzők által végezhető magán munkálatok s az ezekért szedhető díjak megállapításáról szóló szabályrendelet.

A vármegyei egészségügyi bizottság véleményes jelentése a Hajdúszörményben felállítani kért 4-dik gyógyszerár engedélyezése tárgyában.

Szabolcs vármegye közönsége az olasz borvám fölemelése iránt az országgyűléshez intézett feliratát megküldi.

Esztergom vármegyének a boritaladó és fogyasztási adópótlék alóli felmentése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

Nádudvar község képviselőtestületének előterjesztése a vasárnapi munkaszünet megváltoztatása tárgyában.

Tetétlen község képviselőtestületének határozata a községi vadászterületért fizetett hasznobéri összegnek az egyes birtokok közötti felosztása tárgyában.

A központi járás főszolgabirójának kérelme Miskolczy Lajos tb. főszolgabirónak a kihágási ügyekben való eljárhatásra felhatalmaztatása iránt.

Püspökladány község által az ottani ev. ref., róm. kath. egyházak és izr. hitközség részére iskolai czélokra tett alapítványok ügye.

Karácsony László és társai földesi lakosok felebbezése a községi képviselő-

testületnek a Zichy-féle uradalomhoz használható ut kijelölése tárgyában hozott határozata ellen.

Balmazújváros községnek határozata a dr. Semsey Andor által a községnek községi iskolai czélokra ajándékozott belsőség ügyében.

Hajdúszoboszló város képviselőtestületének a városi főorvosi állás javadalmozásának rendezése tárgyában kelt határozata.

Tetétlen község képviselőtestületének a takarékmagtár pénztári tőkeamatjának 10 évre az ev. reform. egyháznak iskolai czélokra lett átengedése tárgyában kelt határozata.

„Ezen egyének a következők.”

— június 27.

A hivatalos lap utóbbi száma megsemmisített egy elfogadott mesterségjelző szót: az ügynököt és azt átadósította egyének-ké. Egyén pedig az, aki a kivándorlás érdekében ügynökösödik. Vagyis, aki kivándorlókkal ügynökösödik, az egyén. Többes számban: egyének; mutatójelzővel pedig „ezen egyének” és ha valami után következnek, akkor „Ezen egyének a következők.” De szóljon maga a körrendelet, hogy megismerjük névszerint is, székhely szerint is az egyéneket. — A körrendelet fotográfija ez:

A m. kir. belügyminiszter 1904. évi B. M. számú körrendelete valamennyi törvényhatósághoz,

a „Cunard Steam Ship Company Limited” részéről szállítási szerződések megkötése céljából alkalmazott meghatalmazottak jegyzéke tárgyában.

A m. kir. belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök f. évi 60.881. számú rendeletével az alább megnevezett egyéneknek — a tengerentuli kivándorlók szállítására engedélyt nyert „Cunard Steam Ship Company Limited” liverpooli hajóstársaság által — az 1903: IV. t. czikk 15. §-a értelmében szállítási szerződések megkötése céljából meghatalmazottakul történt alkalmazását jóváhagyta.

Ezen egyének a következők:

Benkő Miklós, könyvkereskedő, Máramarossziget, Máramaros vármegye területére.

Bock Gyula kereskedő, Turóc-Szent-Márton, Turóc vármegye területére.

Böhm Mór kereskedő, Eperjes, Sáros vármegye területére.

Berger József szállító, Veszprém, Veszprém város, Veszprém vármegye területére.

Engel Lajos kereskedő, Sopron, Sopron város, Sopron vármegye területére.

Fürst Gyula ifj. menetjegyiroda főnök, Pécs, Pécs város, Baranya vármegye területére.

Fischer Bertalan magánhivatalnok, Rimaszombat, Gömör- és Kis-Hont vármegye területére.

Freyer Leó vendéglős, Kralován, Árva vármegye területére.

Kopeczek Ferencz menetjegyiroda főnök, Orsova, Krassó-Szörény vármegye területére.

Körös Albert menetjegyiroda főnök, Szeged, Szeged város területére.

Kecskeméthy János kereskedő, Esztergom, Esztergom vármegye területére.

Lederer Leó menetjegyiroda főnök, Zombor, Zombor város Bács-Bodrog vármegye területére.

Mándics Demeter magánhivatalnok Ujvidék, Ujvidék város területére.

Melcer Soma menetjegyiroda főnök Székesfehérvár, Székesfehérvár város, Fejér vármegye területére.

Sonnenfeld Mór könyvkereskedő Besztercebánya, Zólyom vármegye területére.
Spitzer Béla könyvkereskedő, Komárom, Komárom város, Komárom vármegye területére.

Somossy József kereskedő, Debreczen, Debreczen város, Hajdu vármegye területére.

Vadász Dezső menetjegy-iroda főnök, Kisvárd, Szabolcs vármegye területére.

Rumann Dániel vendéglős, Korpona, Hont vármegye területére.

Budapesten, 1904. évi június hó 18-án.

M. kir. belügyminiszterium.

REGÉNYCSARNOK.

Az elintézetlen ügy.

Irta: **Sas Ede.**

I.

Ak oriban ott állomásoztam Marosmegyében székvarosában. Világosan emlékszem még arra a délelőtti, amely ott végzetessé vált ami szegény barátunkra nézve. (Barátja az ördögnek, mormogta közbe a hadnagy.) A Három oroszán éttermében nagy társaság volt együtt. Csengődi Laciát ünnepelték, aki akkor került haza az államfogházból. Két hónapot ült ott, mert valami kereskedő tudóját keresztül lyukasztotta. Hogy mit vétett ellene a kereskedő? Nagyon. A vármegye bálján barátunk a második négyest kérte a gazdag szeszgyáros kisasszonytól. A kisasszony zavartan hebegte, hogy végtelenül sajnálja, de már a második, sőt a következő négyesekre is van táncosa. Kicsoda? A vasas. A kisasszonykát ugyanis a papája figyelmeztette, hogy ne sokat ugráljon Csengődy úrral, mert az aljegyző ur bizony nem fogja az ő hozományából az uzsorásait kifizetni. Ellenben a vaskereskedő szolid czég: annak az udvarlását a legszivesebben fogadhatja. Csengődy erre dult fult és beleveszett a vasasba. Azt hiszem, az orrára tett célzást. No az orráért Cyrano de Bergerac is haragudott, pedig neki nem is volt olyan oka a megjegyzésért mérgeledni, mint a vaskereskedőnek. Mert hiszen a vasas orrára tett célzásnak mélyebb jelentősége is volt — de hiszen ti értetek engem. Nos tehát, kiállították őket pisztolyra. Mondhatom. Csengődy bravurosán csinálta a dolgot. Letette a cigarettáját, mert igazi uri ember nem áll ki verekedni cigarettával a szájában. S én a vezető-szolgálat, alig olvastam háromig, a Cyrano ur tüdejé már át volt furva. Csengődynek a cigarettája se aludt ki: fölvette és szivta tovább. A vasas kilépett: el is vette a szeszgyárat — de hát ez már nem tartozik a dologra. Hát ezt a Csengődyt ünnepelték a barátai: a vármegyei tisztviselők, akik kaptak az alkalmon, hogy két órával a hivatalos óra előtt távozhatnak a hivatalból — holott máskor csak egy órával előbb szoktak eltávozni. A villásreggeliző társaságban ott volt Lakatos Imre is, a postatiszt. Ő a felesége révén keveredett a vármegyei kompániába, ahová különben nem vesznek beholmi szürke hivatalnokcskát. A felesége azonban szegény-végreül az uralkodó család atyafiságához tartozott. És csak a földhöz ragadt szegénysége okozta, hogy az egyszerű postahivatalnokhoz nőül ment. Azonban már szó volt róla, hogy a férjét kiváltják a lealázó rabságból és urat csinálnak belőle: szolgabíró vagy micsodát. Lakatos Imre tehát a felesége ösztökélésére eljárt a leendő kollégái közé sörözni. Most is sör ment talán a fejébe, vagy az ellenmondás ördöge szállotta meg; elég az hozzá, hogy mikor az egész társaság párba dícséretét zengette: ő ellenkező véleményt kockáztatott meg. Sőt holmi középkori ökoljogot emlegetett. S ez a megjegyzés megütötte a fülét az ünnepeltnek is, aki nem is késett metsző éllel kijelenteni, hogy aki ilyen nézeteket táplál, az gyáva fajankó, akit ő egyszerűen kifricskáz a társaságból.

(Folyt. köv.)

Hajduvármegye és Debreczen szab. kir. város
Főispánja.

429/1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén 2 (két) irnoki és 1 (egy) árvaszéki irodatiszti állás fog választás útján beöltetni.

Az irnoki állás évi 1300 korona fizetés és 200 korona lakáspénz, az árvaszéki irodatiszti állás pedig évi 1400 korona fizetés és 300 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok akik erre az állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeket hozzanak, mint a kijelölt bizottság elnökéhez folyó évi július hó 30. napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyújtsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

Ezek közül az állások közül a két irnoki állás az 1873. II. t. cz. 4. §. b. pontja értelmében elsősorban igazolványos altisztek számára van fenntartva.

Debreczen, 1904 június 16.

Domahidy Elemér,
főispán.

1 liter

Borhegyi borvíz

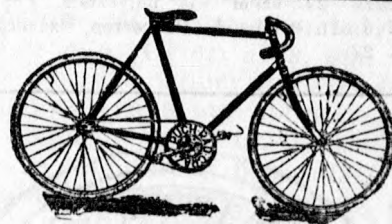
8 krajczár,

mely kitünő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904. évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárúsítója a hírneves gráci Puch kerékpároknak.

Kerékpár-részek nagy raktára, javító műhely.

Rosenberg és Hammer

villany-műszerészek, kerékpár- és varógép-raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám,
— a nagytemplom mellett. —

Félix gyógyfürdő.

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagykiterjedésű tölgy erdőszélel borított hegyekkel környezett csendes völgyben, a nagyvárad—belényesi vasút és országút mentén fekszik. Hét (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évben teljesen ujonnan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszerelt fürdőházaik egy a szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel csukott és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hévforrásának vízbősége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes lezop, vásártelk: moór, szénsavas, sós, jodás, szikós s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kénsavas sókban ga-dag és kénhidrogént is tartalmazó hév víz különösen javalt fürdő alakjában: Csuzos és köszvényez bántalmaiknál, izületi gyuladásoknál, csonttörések és fizamodások után, idegzsábkánál (pl. shyas) némely bőrbajoknál, görvély és angolkóránál, idült fekélyeknél és sebesülések után maradt tapadó hegeknel, női betegségeknél, idült méh és petefészek gyuladások, méhhurut me dence, beli sejtiszövetbeli és izzadmányoknál, idült ve elobná (Bright kor) stb. Ivógyógyászati alakjában pedig: idült gyomor-bántalmaknál, makacs székrekedésnél, vesekőveknél, a máj és epehólyag betegségeknél (sárgaság epekővek) és csukorbetegségeknél. A fürdő orvosa dr. Matolay Károly operatur, nőgyógyász, volt közkörházi igazgató főorvos, ki május—szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik Forgalom: 6500 fürdővendég 30 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászovári premontrei rend és a fürdő bér- lője Komzsik Alajos nagyköltséggel a folyó évben mindent újjáalakítottak s mindent ujonnan a legelegánsabban rendezték be.

Téli kúra penzionnal.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyú gyógyszerertálat. Majna Frankfurt.

A PIACZ legélénkebb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Czim a kiadóban.

ÜGYVÉDI irodába ajánlkozik egy már e szakban gyakorlat felett rendelkező, jó írásu felső leányiskolát végzett fiatal leány. Czim a kiadóban.

LAKÁS változás. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Haevan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-utca. 27.

— A ki —
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakónházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, főfaragó és ac-mesteri vizsgáit. — Építő mesterok ak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Szőnyegek,
CSIPKE-FÜGGÖNYÖK,
Butorszövetek,
DIVÁN-TAKARÓK,
STÓROK,
Szövet- és plüss-függönyök,
Linoleum és Bórvászon
kocsi-takarók
a legnagyobb választékban
kaphatók.

— AZ —
ÚJ SZÖNYEGHÁZBAN

DEBRECZEN,
Kossuth-utca 11. szám.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SŐSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerertáramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECZENBEN, FŐTÉR, 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát napal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely **harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, amely az arcnak üde, ifjú színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz ára 50 fillér.** — **Nagyobb doboz 1 és 2 korona.** — **A Mollitergin,** legkiválóbb arc s különösen kézbőrpólo folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, báronszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napógette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.**

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Növényi-hajszesz. Dr. Borsos-féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatásabiztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Dr. Borsos-féle Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.** — A Mihalovits-féle — **Iztelen csukamajolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. — A Mihalovits-féle **China-bor, China vas-bor, Condurangó-bor, Pepsin-bor**

Egy üveg ára 1 korona 60 fillér,